

PRISILAIKYTI KOLEGIALIŠKUMO VADOVAUJANT KOLŪKIAMS

Gruodžio 10 dieną Čapajevo vardo žemės ūkio artelės nariai laiko įžymia data. Tą dieną kolūkio pirmininkas drg. Bogomolnikovas sukviė juos einamiems reikalams apsvarstyti bei atitinkamiems nutarimams priimti. Beje, kal kurie nutarimai buvo priimami tik formaliai: paties pirmininko nutarimu priemonės jau buvo įvykdytos. Reikėjo jas tik įteisinti.

Ligi tos dienos penkius mėnesius nebuvo šaukiami valdybos posėdžiai, jau nebekalbant apie visuotinius kolūkiečių arba brigadų įgaliotinių susirinkimus. O tuo tarpu artelės gyvenime vyko labai svarbūs įvykiai. Kolūkis pasidarė pilnu technikos šelmininku, buvo parduodama valstybei naujo derliaus produkcija. Buvo perkami ir parduodami gyvuliai, inventoriai, mašinos. Visais šiais ir kitais labai svarbiais klausimais drg. Bogomolnikovas nelaike reikalingu pasitarit net su valdybos nariais, nekalbant jau apie eilinius kolūkiečius.

Verta priminti, kad prieš įteisinant numatomas priemones toliau vystant kolūkinę santvarką bei reorganizuojant MTS, Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė pasitarė su visa liaudimi. Juo labiau kolūkyje vykdamas įstatymą pirmininkui būtina reikėjo pasitarti su plačiomis kolūkiečių masėmis. Žinoma, ne ta prasme: ar priimtinas įstatymas ar ne. O ta prasme: kokią techniką reikia kolūkiui įsigyti, kaip geriau, našiau panaudoti ją.

Nesiskaitydamas su valdybos narių bei eilinių kolūkiečių nuomone, drg. Bogomolnikovas grubiai pažeidžia vidinę kolūkinę demokratiją. Kolūkis — ne valstybinė įmonė, kur vadovavimas remiasi vienvaldžiškumo principu. KOLŪKIO REIKALUS TVARKO VISUOTINIS JO NARIŲ SUSIRINKIMAS, O PROTARPIAIS TARP SUSIRINKIMŲ — VISUOTINIO SUSIRINKIMO IS-RINKTA VALDYBA.

„PIRMININKAS PRIVALO SUSAUKTI VALDYBOS NARIUS NE REČIAU, KAIP DU KARTUS Į MĖNESĮ EINAMIEMS REIKALAMS APSVARSTYTI BEI ATITINKAMIEMS NUTARIMAMS PRIIMTI“, — užrašyta Žemės ūkio artelės įstatuose.

Drg. Bogomolnikovas užmiršo šį reikalavimą. Po ataskaitinio rinkiminio susirinkimo, įvykusio sausio 28 dieną, Čapajevo vardo kolūkio valdyba buvo susirinkusi tik penkius kartus.

„Ne posėdžiai reikla, o dirbti. Aple „olė“ sprendžiama ne pagal posėdžių skaičių, o pagal jo ekonominius rodiklius“, — mėgsta teisintis artelės pirmininkas.

Tiesa, Čapajevo vardo kolūkis žengia pirmyn. Artelės pirmininkas drg. Bogomolnikovas įdėjo ir deda daug pastangų stiprinant visuomeninį ūkį. Pašalinus rimtus trūkumus vadovavimo veikloje, jo autoritetas dar labiau padidėjęs. Prisilaikydamas kolegiališko principo, tar-damasis su žmonėmis, drg. Bogomolnikovas pasiekė geresnius rezultatus, negu turi pasiekęs dabar.

Garsas eina apie Zdanovo vardo kolūkio pirmininką drg. Krūminą. Tačiau ir jį reiktų perspėti, nes ir drg. Krūminas turi administratoriaus manieras. Pažeidžia vidinę kolūkinę demokratiją ir Kallino vardo kolūkio pirmininkas drg. Bondarevas.

Tai kalti ne vien artelių vadovai, bet ir pirminės partinės organizacijos. Jos turi vadovauti kovai už demokratinį pagrindų vykdymą vadovaujant kolūkiams.

Suo atžvilgiu yra naudingas „Lenino atminimo“ kolūkio pirmininko drg. Grigorjevo pradėtas mūsų laikraštyje vadovavimo kolūkinei gamybai keltimasis patyrimu. Atsakydami į jo straipsnį, šiuo klausimu pasisakė drg. drg. Blnkis, Giedraitis, Kazanovas. Kiekvienas šių prityrusių vadovų turi savo ypatybes. Tačiau visi jie pri-pažįsta, kad pirmininko autoritetas, kolūkio laimėjimai priklauso nuo demokratinį pagrindų vadovaujant visuomeniniam ūkiui vykdymo. Žemės ūkio artelės įstatai turi būti įstatymas visiems kolūkių vadovams.

Visų šalių proletarai, vienykitės!

PERGALĖ

ZARASAI

1958 m.

gruodžio

20

SESTADIENIS

Nr. 148(1726)

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Kaina 15 kap.

Turmanto melžėjos įsijungia į komunistinio darbo brigadų lenktyniavimą

Didelės iniciatyvos pasekėjai

Merginos ne kartą gir-dėjo, skaitė apie organi-zuojamas šalyje komu-nistinio darbo brigadas. Pradžioje jos nedrįso priimti tokius didelius įsipareigojimus. Joms atrodė, kad jos dar ne-pasirengusios, nevertos dalyvauti tokiame reikš-mingame judėjime.

Ir štai įvyko susirin-kimas. Baigusios pietinį karvių melžimą jaunos melžėjos susirinko bend-rabutyje. Pas gyvulių augintojus atėjo kolūkio pirmininkas drg. Grigor-jevas ir partinės organi-zacijos sekretorius drg. Lozačenkoviėnė. Negir-dėti iškilmingų kalbų, skambių, frazių, tačiau iš reikšmingų žvilgsnių, būdingų replikų jaučia-ma, kad viena mintis jungia visus darbuoto-jus: mes negalime pasi-likti nuošalyje nuo šlo-vingos priešakinio jauni-mo kolektyvų iniciaty-vos ir mūsų pareiga — kovoti už teisę vadintis komunistinio darbo fer-ma. Pagrindas yra. Fe-nia Burlakova, pavyz-džiui, dirba puikiai — per 11 mėnesių ji pri-melžė iš kiekvienos kar-vės beveik po 3000 litrų pieno, elgiasi padoriai, dalyvauja meninėje savi-veikloje. Praturtinti ir tobulinti savybes — ir reiškia gyventi ir dirbti komunistiškai. Ir ne vien Fenia — visas ko-lektyvas, išskyrus tai, kas yra svetima ir ne-tinkama, gali stoti po patriotinio lenktyniavi-mo vėliava.

Niekas neprieštarauja, kai priimami įsipareigo-jimai.

Kiekvienam ir vi-vulių augintojas Char-kovskis. Jis nuoširdžiai remia melžėjų iniciaty-vą.

Gal būt pagal savo amžių aš netinku tokiam reikalui, bet visada padė-siu ir, bendrai, pasi-stengsiu neatsilikti nuo jaunųjų.

Kiekvienam ir vi-siems: išsaugoti prie-auglį, kelti gamybos kultūrą. Patalpų tvarkymas, karvių valymas, sanitarijos reikalavimų vykdy-mas — įstatymas. O kaip bus su moky-musi? Juk tai yra ne ma-žiau svarbu, kaip darbo aktyvumas. Tolėsnis mo-kymasis, savo akiračio plėtimas padės būti pa-vyzdingu gyvenime, są-žiningu ir našiau daly-vauti visuomeniniame gyvenime.

Melžėjos Tvardovskaja ir Sumarok, turinčios ne-pilną vidurinį išsilavi-nimą, šefuoja drauges.

Kiekvienam ir vi-siems: mokyti. Pasi-ruošti kitais metais įstoti į vakarinę kai-mo jaunimo mokyk-lą.

Turmanto melžėjų ko-lektyvas, komunistui Ma-žaitavičiui vadovaujant, pirmas rajone pradeda lenktyniauti už teisę va-dintis komunistinio dar-bo ferma.

Rytiniame posėdyje kalbėjo draugai: A. Karpovas (Maskvos srities Serpuchovo rajono „Bolševiko“ tarybinio ūkio direktorius), S. Toka (TSKP Tuvos srities komiteto sekre-torius), I. Kriažas (Ukrainos KP Stalino srities Staromli-no rajono komiteto sekre-torius), K. Pysinas (TSKP Al-tajaus krašto komiteto sekre-torius), V. Semičastnas (VLKJS CK sekretorius), N. Starovina (Lvovo srities Zolo-čiovo rajono Stalino vardo kolūkio pirmininkė), N. Bul-ganinas (Stavropolio krašto Liaudies ūkio tarybos pirmi-ninkas), Z. Rozenfeldas (Maskvos projektavimo valdy-bos architektūros dirbtuvės viršininkas), S. Leontjevas (Maskvos srities vykdomojo komiteto Viefinės pramonės valdybos viršininkas), A. Va-siljevas (Maskvos srities pro-jektavimo instituto direkto-rius) ir kiti.

Vakariname posėdyje kalbėjo draugai: A. Kononenko (Saratovo srities žemės ūkio valdybos viršininke pavaduo-tojas), A. Sniečkus (Lietu-voš KP CK sekretorius) ir ki-ti, tame tarpe V. Adomavičius (Lietuvos TSR Kapsuko rajono Cerniachovskio vardo kol-ūkio pirmininkas).

TSKP CK Plenumas dirba toliau.

INFORMACINIS PRANEŠIMAS APIE TARYBŲ SAJUNGOS KOMUNISTŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETO PLENUMĄ

1958 metų gruodžio 17 d. TSKP Centro Komiteto Plenu-mas dirbo toliau. Plenumė bu-vo svarstomas TSKP CK Pirmojo Sekretoriaus draugo N. Chruščiovo pranešimas „Ze-mės ūkio vystymo per pasta-ruosius penkerius metus re-zultatai ir uždaviniai toliau didinti žemės ūkio produktų gamybą“.

Rytiniame posėdyje kalbėjo draugai: A. Kozlovas (TSKP Čitos srities komiteto sekre-torius), S. Kamalovas (Uzbe-kijos KP CK sekretorius), V. Gračiovas (Kursko srities Chomutovkos rajono Kalinov-kos kaimo kolūkio pirminin-kas), A. Gajevojus (Ukrainos KP Dniepropetrovsko srities komiteto sekretorius), I. Mustafajevs (Azerbaidžano KP CK sekretorius), neparti-nis akademikas T. Lysenko, J. Andriejeva (Tambovo srities Mičiurinsko rajono Ko-minterno vardo kolūkio pir-mininkė), S. Tovmasianas (Armėnijos KP CK sekreto-rius), F. Morgunas (Kaza-chijos TSR Kokčėtavo srities „Tolbuchinsko“ tarybinio ūkio direktorius), N. Kiseliovas (TSKP Rostovo srities komi-teto sekretorius).

Vakariname posėdyje kal-bėjo draugai: D. Karajevs (Turkmėnijos KP CK sekre-torius), I. Rudenko (Ukrainos KP Vinicos srities Jampovo rajono komiteto sekretorius), V. Mžavanadzė (Gruzijos KP CK sekretorius), S. Korotko-vas (Čiuvasijos ATSR Vur-narų rajono Lenino vardo kolūkio pirmininkas), I. Ke-binas (Estijos KP CK sekre-torius), I. Kapitonas (TSKP Maskvos srities komi-teto sekretorius), F. Berego-vojus (Ukrainos TSR Cerkas-ko srities Stalino vardo kol-ūkio pirmininkas), N. Manu-kovskis (Voronežo srities No-vaja Usmanės rajono Kirovo vardo kolūkio mechanizato-rius), A. Gitalovas (Kirovo-grado srities Partijos XX su-važiavimo vardo kolūkio traktorijų brigados brigadinin-kas).

1958 metų gruodžio 18 d. įvyko TSKP Centro Komiteto Plenumo rytinis ir vakarinis posėdžiai. Plenumė toliau svarstomas TSKP CK Pirmo-jo Sekretoriaus draugo N. Chruščiovo pranešimas „Ze-mės ūkio vystymo per pasta-ruosius penkerius metus re-zultatai ir uždaviniai toliau didinti žemės ūkio produktų gamybą“.

Rytiniame posėdyje kalbėjo draugai: A. Karpovas (Maskvos srities Serpuchovo rajono „Bolševiko“ tarybinio ūkio direktorius), S. Toka (TSKP Tuvos srities komiteto sekre-torius), I. Kriažas (Ukrainos KP Stalino srities Staromli-no rajono komiteto sekre-torius), K. Pysinas (TSKP Al-tajaus krašto komiteto sekre-torius), V. Semičastnas (VLKJS CK sekretorius), N. Starovina (Lvovo srities Zolo-čiovo rajono Stalino vardo kolūkio pirmininkė), N. Bul-ganinas (Stavropolio krašto Liaudies ūkio tarybos pirmi-ninkas), Z. Rozenfeldas (Maskvos projektavimo valdy-bos architektūros dirbtuvės viršininkas), S. Leontjevas (Maskvos srities vykdomojo komiteto Viefinės pramonės valdybos viršininkas), A. Va-siljevas (Maskvos srities pro-jektavimo instituto direkto-rius) ir kiti.

Vakariname posėdyje kalbėjo draugai: A. Kononenko (Saratovo srities žemės ūkio valdybos viršininke pavaduo-tojas), A. Sniečkus (Lietu-voš KP CK sekretorius) ir ki-ti, tame tarpe V. Adomavičius (Lietuvos TSR Kapsuko rajono Cerniachovskio vardo kol-ūkio pirmininkas).

TSKP CK Plenumas dirba toliau.

BALTARUSI-JOS TSR. Mins-ko — respubli-kos sostinė — Stalino vardo prospektas.

V. Lupeikos
nuotr. (TASS).

ŠAUNIAI PADIRBĖJO

Tokia jau tradicija įsigalėjo pas mus, tarybinius žmones: baigiantis kiekvieniems metams, suvesti pasiektus rezultatus ir nužymėti uždavinius ateičiai. Lygiai prieš metus aš papasakojau mūsų rajono laikraščio skaitytojams apie kuklius mūsų ketinimus 1958 metais dirbti dar geriau, negu 1957 metais, išdirbti laukininkystėje ne mažiau 400 darbdienų.

Savo žodį tęsėjau. Per 11 mėnesių į mano darbo knygutę įrašyti 409 darbdienai. Lengva pasakyti šį skaičių, bet ne taip paprasta iškovoti jį. Dirbau kiekvieną dieną. O tekdavo atlikti įvairiausių darbus. Kur beapsiūsdavo brigadininkas, ten ir eidavau. Ir ne šiaip sau eidavau, o dirbau iš pietes.

Ypač sunkus buvo derliaus nuėmimas. Trukdė dažni lietūs. Jau ketvirtą sezoną aš dirbau kertamąja. Stengiausi nepraleisti nė vienos giedrios valandos, kad išsaugotume derlių. Viršydavau normas. Gerai rišo nupiautus javus kolūkiatės J. Sumanaitė, L. Kazakevičiūtė, G. Stankevičiūtė ir kitos, kurios dirbo iš visos širdies. Kolūkių valdyba įvertino mūsų triušą. Už puikų darbą nuimant derlių man buvo išduota piniginė premija.

Štai ir dabar nesėdžiu sudėjęs rankų, o dirbu kulantį javus ir atliekant kitus darbus. Lapkričio mėnesį išdirbau 50 darbdienų. Tikriausia, ne mažiau išdirbsiu ir gruodžio mėnesį.

Padėjau kolūkiui didinant gyvulininkystės produkcijos gamybą: asmeniniame ūkyje išauginau artelei 102 kilogramų svorio bekoną. Negėda man prieš artele, prieš visus kolūkiečius: viską darau tam, kad stiprėtų visuomeninis ūkis. O ateinančiais. 1959, metais, kurie bus kovos pradžia už septynmečio plano įgyvendinimą, padirbėsiu dar geriau ir našiau.

V. Grockas
M. Melnikaitės vardo kolūkių pirmos brigados laukininkas

Pirmojo Lietuvos kolūkiečių suvažiavimo dešimtmetis

Prieš dešimt metų — 1948 metų gruodžio 21 d. — prasidėjo pirmasis Lietuvos kolūkiečių suvažiavimas. Jo delegatai pasisakė už tai, kad darbo valstiečiai vieningai stotų į kolektyvinius ūkius. Po suvažiavimo Lietuvos kaime prasidėjo masinis valstiečių judėjimas už socialistinį žemės ūkio pertvarkymą. Iki 1950 metų pabaigos kolektyvizavimas buvo beveik užbaigtas.

— Kolūkinės santvarkos pergalė Lietuvoje, — pasakė Lietuvos TSR žemės ūkio ministro pavaduotojas H. Nivinskas, kalbėdamasis su ELTOS korespondentu, — reiškė Komunistų partijos politikos pergalę kaime. Čia susiformavo nauji socialistiniai santykiai. Buvo atvertos plačios perspektyvos žemės ūkiui toliau sparčiai vystytis, žemdirbių gerovei ir kultūrai kelti.

Laikotarpis, praėjęs po pirmojo kolūkiečių suvažiavimo, įtikinamai rodo, kad darbo valstiečių pasirinktas kelias yra teisingas. Kolūkiams kasmet plečia grūdinių ir techninių kultūrų pasėlių plotus, didina gyvulių bandas. Nuolat auga žemės ūkio artelių nedalomieji fondai ir piniginės pajamos.

Ypač smarkiai pradėjo vystytis mūsų kolūkiams po istorinio TSKP CK 1953 metų rugsėjo Plenumo, nubrėžusio plačią mūsų šalies žemės ūkio pakėlimo programą. Per ketverius metus grūdų gamyba kolūkiuose padidėjo beveik dvigubai, mėsos — du kartus ir kiaulienos — beveik keturis kartus. Pustrečio karto padidėjo pieno gamyba.

Siais metais mūsų respublikos kolūkiams pasiekė

naujų pergalių. Pieno gamyba padidėjo 20 procentų, mėsos — beveik vienu trečdaliu, o kiaulienos — daugiau kaip 60 procentų.

Išvystyti kolūkinę gamybą galima buvo nenuilstamai keliant žemdirbystės kultūrą ir gerinant kolūkių aprūpinimą technika. Reorganizavus mašinų — traktorių stotis, respublikos žemės ūkio artelės vien šiemet įsigijo už du šimtus su viršum milijonų rublių 7800 traktorių, dešimtis tūkstančių kitų žemės ūkio mašinų bei padarų.

Atlikta daug melioracinių darbų. Vien tik šiais metais uždaru drėnažu nusausinta virš 40 tūkstančių hektarų pelkėtų ir drėgnų žemių — trigubai daugiau, negu buvo nusausinta tokiu pat būdu per 20 buržuazijos valdymo metų Lietuvoje.

Smarkiai pasikeitė Lietuvos kaimas. Visur auga naujos kolūkinės gyvenvietės su visuomeniniais pastatais ir gyvenamaisiais namais. Per dešimt metų kolūkiuose pastatyta apie šešis tūkstančius kiaulidžių, karvidžių ir daug kitų gamybinių bei ūkininių pastatų. Iš vienkiamųjų į puikiai įrengtus namus persikėlė apie 12 tūkstančių kolūkiečių šeimų.

Zemdirbiai kasmet gyvena vis labiau pasiturintai ir kultūringai. Respublikos žemės ūkio artelių pinigines pajamas praėjusiais metais viršijo milijardą rublių, o šiemet padidėjo jau apie 50 procentų. Kaime atidaryta tūkstančiai naujų mokyklų, kultūros namų, bibliotekų, skaityklų, kinų. Radiją, knygas, dviračius, gerus bal-

dus, drabužius — visa tai galima dabar matyti daugelyje valstiečių namų.

Kolūkinė santvarka, laisvas darbas sau, savo brangiajai socialistinei valstybei, išauklėjo tūkstančius puikių žmonių — gausių derlių meistrų, gyvulininkystės pirmūnų. Lietuvos kolūkinio kaimo pasididžiavimas yra daugiau kaip pustrečio tūkstančio pirmūnų, apdovanotų šių metų pradžioje TSRS ordinais ir medaliais, 22 iš jų suteiktas garbingas Socialistinio Darbo Didvyrio vardas.

Mūsų kolūkinis kaimas dabar yra dar šaunesnių darbų ir pergalių slenkstyje. Jūs atveriate septynmečio planą, kurio kontrolinius skaičius svarsto dabar tarybinė liaudies. 1959—1965 m. m. mėsos gamyba respublikos kolūkiuose turės padidėti dvigubai, pieno — tris kartus. Karvių skaičius per tą laikotarpį padidės beveik dvigubai, iš kiekvienos

CHABAROVSKO

KRASTAS. Draugiškame Chabarovsko rajono Kantono komunos vardo žemės ūkio artelės kolektyve dirba rusai, ukrainiečiai, kiniečiai. Su dideliu pakilimu jie sutiko drg. N. Chruščiovo pranešimo TSKP XXI suvažiavime tezes. Artelėje toliau svarstomi 1959—1965 metų TSRS liaudies ūkio vystymo kontroliniai skaičiai.

Netenka abejoti, kad Lietuvos kolūkiečiai įvykdys jiems iškeltus didingus uždavinius, — pasakė baigdamas drg. Nivinskas. Tai užtikrina tvirtas ekonomines pagrindas, sukurtas kolūkiuose per dešimt metų, didelis plačių valstietijos masių sąmoningumas ir darbo aktyvumas. Mūsų kolūkinė valstietija gerai žino, kad tik Tarybų valdžia atvėrė jai kelią į laimingą gyvenimą, į šviesią ateitį — komunistiškai. (ELTA).

Nuotraukoje: zootechnikas P. Degtariovas kalbasi su gyvulių augintojais apie TSKP CK lapkričio Plenumo nutarimus. (TASS).

Svarstant TSKP CK lapkričio Plenumo medžiagą
JAUNIMUI — KELIALAPIŲ GYVENIMĄ

Prieš mus — tarybinės šalies žmonės stovi didžiuliai komunizmo statybos uždaviniai. Sėkmingai galėsime juos įvykdyti tuomet, kada į komunizmo statytojų eiles įstos vis nauji ir nauji nariai, kuriuose derinysis dvasinis turtingumas, moralinis tyrumas ir fizinis tobulumas. Ugdant tokius žmones didžiausia atsakomybė tenka mokykloms. Šiandieninė mokykla, toli gražu, nepatenkina nuolat kylančių jai reikalavimų.

Todėl šiuo metu iškeltas TSKP CK ir Ministrų Tarybos tezėse klausimas pertvarkyti mokyklą yra labai aktualus.

Šiandieninė mokykla turi siekti, kad mokinuose būtų ugdoma meilė darbui, jų mokymas mokslo pagrindų turi būti siejamas su darbu žemės ūkyje, pramonėje.

Tezėse siūloma turėti pirmojo etapo privalomą aštuonmetę mokyklą. Aš galvoju, jog mūsų sąlygomis tokia mokykla dar nesugebės sėkmingai vykdyti jai keliamų reikalavimų. Juk mūsų respublikos mokyklose mokomasi trijų kalbų, tuo metu RTFSR — tik dviejų. Tokiu atveju pas mus susidaro žymiai daugiau kalbos pamokų, kurias dauguma moksleivių sunkiai įsisavina.

Aš galvoju, jog teisingiau būtų I etapo mokyklą padaryti devynmetę. Tokia mokykla pil-

nai sugebės išleisti moksleivius žymiai daugiau subrendusius, gerai įsisavinusius dėstomąją medžiagą.

Pirmojo etapo mokykla turi būti visiems privaloma. Būtina padidinti tėvų ar juos pavaduojančių asmenų atsakomybę už vaikų mokymą, nes šiuo metu pas mus dar yra tokių tėvų, kurie savo vaikams trukdo mokytis. Štai nuo pat mokslo metų pradžios Girsų septynmetės mokyklos nelanko Elena Pumputyte, Vanda Mizeikyte. Šių vaikų sugrąžinimu į mokyklą nesirūpina nei jų tėvai, nei apylinkės bei kolūkių vadovai.

Pertvarkant septynmetes mokyklas būtina atkreipti rimtą dėmesį į mokytojų buitinių sąlygų gerinimą. Visi žino, kad mokytojams, apart

pamokų, tenka dirbti su įvairiais būreliais, vadovauti klasėms, organizacijoms. Manau, kad būtų tikslinga sumažinti mokytojams pamokų krūvį, paliekant tą patį atlyginimą.

Kiekvienoje septynmetėje mokykloje, įrengtos mokomosios dirbtuvės. Vienok, beveik nė vienoje iš jų nėra specialisto, kuris galėtų gerai vesti mokinių praktikos darbus. Nuo to dažniausiai ir nukenčia praktikos darbų kokybė. Kad galima būtų pašalinti šį trūkumą, aš galvoju būtų tikslinga prie Valstybinio Pedagoginio instituto įsteigti neakivaizdinį skyrių, kuris kaip tik ir ruoštų mokytojus praktikos darbams.

L. Eitminavičiūtė
Girsų septynmetės mokyklos direktorius

Mokyklos auklėtiniams — patikimus sparnus

Svarstant mokyklos pertvarkymo klausimą, mes manome, kad vaikai turi pradėti lankyti mokyklą nuo 8 metų. Tai žymiu mastu pagerins praeitos medžiagos moksleivių įsisavinimą.

Mes taip pat už tai, kad lietuviškose mokyklose rusų kalba būtų dėstoma abiejų etapų mokyklose.

Būtina padidinti specialiųjų mokyklų skaičių, kur moksleiviai galėtų įsigyti įvairias specialybes. Prie pirmojo etapo

mokyklų reikia įrengti dirbtuves, fizikos ir chemijos kabinetus, kuriuose moksleiviai tobulintų savo žinias, įsigytų gyvenime reikalingus įgūdžius.

Kaip dėstytojai, mes dėsimė visas žinias ir pastangas, siekdami, kad mūsų auklėtiniai išeitų į gyvenimą kultūringi, išsilavinę, paruošti darbui Tėvynės labui.

L. Dicevičienė
Degučių pirmos septynmetės mokyklos direktorius

Drg. N. Chruščiovo pranešimo tezėse „1959—1965 m. TSRS liaudies ūkio vystymo kontroliniai skaičiai“ nurodoma, kad ateinančiame septynmetėje kiekvienais metais ketaus gamyba padidės vidutiniškai 3,6—4,4 milijono tonų, tuo tarpu kai per 1952—1958 metų laikotarpį vidutinis metinis ketaus gamybos padidėjimas buvo 2,5 milijono tonų.

1965 metais TSRS bus pagaminta 65—70 milijonų tonų ketaus. (TASS).

1959 METŲ VISASAJUNGINIO GYVENTOJŲ SURAŠYMO DALYVIAMS PAGAMINTAS SPECIALUS ŽENKLIUKAS.

NUOTRAUKOJE: ŽENKLIUKAS, SKIRTAS GYVENTOJŲ SURAŠYMO DALYVIAMS. (TASS).

Sraigė keliauja — kada nors atvyks

— Draugas pirmininke, kada pradėsime kultivuoti? — su tokiu klausimu „Aušros“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai ne kartą kreipėsi į savo artelės pirmininką drg. Ovčnikovą.

— Suspėsimė, — sausiai ir trumpai atsakė davė jis.

Kolūkiečiai išsiskirstydavo, gūžtelėdami pečiais.

Ir vis dėlto vieną pasakutinių lapkričio mėnesio dienų, kai ore pradėjo skraidyti pirmosios snaigės, sudūzgė kuliamaoji. Tačiau neilgai jai buvo lemta dirbti. Dėl traktorininko kaltės, prikūlus kelius pūdus grūdų, sulūžo skriemulio ašis. Mašina prastovėjo kelias dienas, kol iš RTS pristatė naują ašį.

Galvojo, galvojo drg. Ovčnikovas ir nutarė:

išsinuomoti iš RTS kuliamaoją „Neris“. Už naudojimąsi mašina kolūkis privalo mokėti remonto-techninei stočiai po 74 rublius už parą.

Kolūkiečiai, sužinoję pirmininko nutarimą, apsidžiaugė:

— Dabar kūlimas vyks sparčiau: dvi kuliamaosios — didelė jėga.

Tačiau jų džiaugsmas buvo per ankstyvas. Nespėjo prikulti ir pusės tonos grūdų, kai sugedo kratiklių guolis, mat naują, dar neišsdirbusią mašiną paleido per dideliu greičiu.

Kūlimą pradėjo tik gruodžio 16 dieną, kai sulūžus kolūkio kuliamaosios ašis buvo pakeista nauja. Tačiau kuliant tik viena mašina darbas užtruks ilgai. Kolūkio klojimuose dar guli neiškulti javai nuo 200 ha

Ne, tu neturi likti abejingas

Rytą kolūkiečiai susirinko prie kuliamaosios. Daugelis jų pastebėjo, kad vakar sukrautas šiaudų kūgis aptaršytas iš visų pusių. To negalėjo nepastebėti ir kolūkio pirmininkas.

— Rakovičiau, kas ėmė šiaudus? — kreipėsi jis į brigadininką.

— Arkliai sutarsė..

Sis atsakymas sukėlė kaj kurių kolūkiečių šypseną. Visi puikiai žinojo, kad arkliai čia niekuo dėti. Kai kurie brigados nariai širdyje priitaria brigadininkui, kuris „neišduoda“ kolūkio pašarų mėgėjų. „Iš daugelio imti po truputį — tai ne vagystė, o pasidalijimas“, — galvoja jie.

Kiti tylėdami smerkia jį. Nuolaidžiauti vagystei negalima. Jeigu kiekvienas kolūkio narys paims po du kilogramus pašarų, fermos neteks dieninės normos pašaro.

— Siems „arkliams“ reikia nukirsti rankas, — rūsčiai pasakė pirmininkas, tačiau prie kolūkiečių jis neišbarė brigadininko.

ploto, nepradėtos kultilinių galvutės.

Reikėtų paleisti į darbą abi kuliamašias. Tačiau paimta iš RTS nuomonė „Neris“ nuo gruodžio 5 dienos stovinėja. Reikia keisti guolį. O ir pakeitus jį, vis vien negalima bus panaudoti kuliamaosios — nėra skriemulio traktoriui. Drg. Ovčnikovui reikėtų tuo susirūpinti, o RTS vadovai privalo padėti jam.

D. Zimariovas

Prasidėjus tvartiniam gyvulių laikotarpiui „Raudonojo Spalio“ kolūkyje padažnėjo šieno, šiaudų, o vietomis ir javų grobstymas. Buvo pastebėta, kad Palisena Dubovskaja lesina žąsis neiškultomis avižomis. Rūpestingas šeimininkas pirmiau iškultų avižas, ir tik po to duotų grūdus paukščiams, o šiaudus — gyvuliams. Kyla įtarimas, kad žąsims plaukia avižos iš kolūkio daržinės.

Pėdos sniege rodo, kad kažkas vaikšto prie šiaudų kūgio, sukrauto netoli kolūkiečio Fiodoro Sapkino namo. „Liesėja“ kūgis, esantis Jaktiškių kaime, Eina gandai, kad Antanina Pavlova, Petras Rožkovas ir dar kaj kas tampo pašarą iš kolūkio kūgių bei daržinių.

Apie tai ir buvo kalbama artelės valdybos posėdyje. Kai buvo paminėtos pavardės, aistra įsidedė. Nenuoširdžiai skambėjo Fiodoro Sapkino pasiteisinimas.

— Neemiau, nemačiau, nevaikščiojau prie kūgio, — užtikrino jis. O po to ėmė verkšlenti, esą, be reikalo apjuodina jį.

— Daleiskime, kad tu neprisilietei prie kolūkio šiaudų. Tokiu būdu juos ėmė kaimynai? Juk ten iš viso trys vienkiemiai! — pasiuntė repliką vienas iš valdybos narių.

— Ne, ir kaimynai neėmė. Aš nesimu spręsti kas čia kaltas. Tai ne mano reikalas..

Pašarų sandėlininkas Antanas Laipčius pranešė valdybai, kad pėdos nuo šiaudų kūgio, esančio Jaktiškių kaime, ve-

da prie kiaulių fermos vedėjo namo. Pavlas Michailovas į tai rūsčiai reagavo.

— Aš komunistas, — pradėjo jis teisintis. — Partijos rajono komitetas ir partinė organizacija patikėjo man vadovauti sunkiam kolūkinės gamybos barui. O jūs norite sukompromituoti mane paskalomis.. Mesiu darbą! Tik vagys, kolūkinio turto grobstytojai užinteresuoti apjuodinti sąžiningą komunistą..

Ir Michailovas pateikė daug abejotinių ir pasenusių „faktų“, siekdamas apkaltinti artelės vadovus, visą kolūkio valdybą kartu paėmus blogu kolūkio turto saugojimu.

Si kupina dirbtinio patos kalba, sukėlė nustebimą. Niekas nekaltino drg. Michailovo, jog jis pavogęs šiaudus. Buvo kalbama tik tai, kad jis dažnai praeina pro šiaudų kūgį, reiškia, matė, jog grobstomi šiaudai, bet nesiėmė priemonių užkirsti kelią grobstymui. Kas gi tada turi rūpintis pašarų, o ir viso kolūkio turto saugojimu, kaip gi atskirti sąžiningą kolūkio narį nuo grobstytojo?

Į šį tiesioginį klausimą Michailovas atšovė:

— Aš ne sargas! Įsivyravo neįauki tyla. Ją nutraukė Pranas Vaitkevičius, kuris visą laiką tylėdamas klausėsi ginčų ir kalbų.

— Daug visuomeninio pašaro pas mus dar nu-eina „į šalį“, — nekeldamas balso, pradėjo jis. — O fermose šiemet, matyt, bus riesta su pa-

šarais. Mes visi turime saugoti, tausoti kiekvieną pašarų kilogramą. Tai, Fiodorai Sapkinai, ir tavo reikalas. Netikiu, kad tu nieko bendro neturi su tavo kieme sukrautų šiaudų grobstymu. Jeigu pats neimi, tai žinai, kas tai daro. Talkininkavimą vagiliams reikia taip pat griežtai pasmerkti, kaip ir vogimą. Netoliese mano namo irgi sukrauti kolūkio pašarai. Be valdybos žinios niekas neprisilietė prie jų ir neprisilies. Saugau juos geriau negu nuosavus. Tai laikau ir pareiga, ir garbės reikalu, nors irgi nesu sargu. Juk kolūkis negali pastatyti sargų prie kiekvieno kūgio bei prie kiekvienos daržinės. O ir ar bus iš to nauda? Ne, nebus.

Kolūkiečio kalba nebuvo pagyrūniška. Visi jautė, kad tai kalba komunistas. Ne skambiais žodžiais, o asmeniniu pavyzdžiu jis ragino visus sustiprinti kolūkio turto saugojimą.

Pranas Vaitkevičius ne vienintelis. Artelėje yra daug sąžiningų kolūkiečių. Partinė organizacija, kolūkio valdyba turi nuolat remti juos ir remtis jais šalinant trūkumus. Tada sparčiau gerės reikalai. Pastebėjo smerkiantį kaimyno žvilgsnį, nusileis suklydusio ranka, ištiesta prie kolūkinio turto. O jeigu atsiras žmonės, pas kuriuos įpratimas imti kolūkio turtą yra ne suklydimas, o chroniška liga, jiems rekomenduotinos griežtesnės priemonės, negu visuomeninės poveikis.

G. Černousovas

SPECIALISTO PATARIMAI

TEISINGAI PARUOŠKIME ORGANINES TRĄŠAS

Nuo 1954 iki šių metų organinių trąšų panaudojimas dirvų tręšimui Stalino vardo artelėje padidėjo nuo 840 tonų iki 3618 tonų, arba daugiau kaip keturis kartus. Ateinantiems metams numatyta paruošti apie 9000 tonų komposto. Cia organinės trąšos labai vertinamos, jos padidina derlingumą. Per šiuos ketverius metus grūdinių kultūrų derlingumas nuo 5,7 cent iš hektaro išaugo iki 12 cent, taip pat du kartus padidėjo bulvių derlingumas. Organinėmis trąšomis — mėšlu, durpių, mėšlo kompostu artelėje tręšiamos kaupiamosios kultūros, pūdymai.

Paprastai mūsų kolūkių laukininkystės brigadų brigadininkai, laukininkai pagrindine efektyviausia organine trąša laiko mėšlą, neįvertina durpių, kartais bando aiškinti, kad dur-

pių paruošimas trąšai atsieina brangiai, jomis tręšiant derlingumas pakyląs labai nežymiai. Tokia nuomonė klaidinga. Durpės nepateisina savęs ten, kur jos neteisingai paruošiamos bei naudojamos. Žinoma, grynos durpės duoda mažą efektą.

Didžiausią naudą duoda durpės, kai jos naudojamos kraikui. Kreikiant tvartus durpėmis, mėšlas gaunamas žymiai geresnės kokybės, negu naudojant kraikui šiaudus.

Kreikiama tokiu būdu: pusė savaitinės kraiko normos iš karto paklojama ir išlyginama gyvulinio guolyje. Kasdien kraikas keičiamas tik prie užpakalinių gyvulio kojų, o kartą į savaitę visas guolis išvalomas ir pakreikiama šviežiai. Durpių kraiko normos gyvuliams dienai sekančios: karvei—6 kg, ark-

liui — 5 kg, kiaulei — 2 kg, aviai — 1 kg.

Labai svarbus durpių naudojimo būdas, tai įvairių pūdinių gamimas. Pūdiniai pas mus gaminami daugiausia žiemą. Cia kaip tik ir prileidžiamos klaidos. Jeigu durpės drėgnos, sumaišius su mėšlu, jos sušąla į didelius luitus. Tokiame mišinyje nevyksta joks puvimas, nesikaupia augalams reikalingos maisto medžiagos. Iš tokio pūdinio naudos nėra ko laukti.

Gaminant pūdinius žiemą, būtina pirmiausia nuvalyti pūdinių gamimo vietoje sniegą, po to paskleidžiamas pusės metro storumo durpių sluoksnis, ant jo — mėšlo. Taip sluoksniojama, pakol krūva pasiekia 2,5 metro aukštį. Ji užbaigiama 80 cm storumo durpių sluoksniu. Jos forma sudaro 10—20 m ilgio ir 3—3,5 met-

ro pločio dvišonį stogą. Toks pūdinys nesušąla, jo viduje laikosi pastovi temperatūra per visą žiemą.

Be mėšlo, pūdinių gaminimui naudojami fosforitmilčiai. Vienai tonai normalaus drėgnumo durpių skiriama 10—20 kg fosforitmilčių.

Reikia atsisakyti nuo durpių kasimo žiemą. Tokios durpės labai drėgnos ir tręšimui netinkamos, o kasant duobėmis sujaukiami durpynai.

Kartais pasitaiko, kad ir tręšiant mėšlu gaunami žemi derliai. Priežastis — neteisingas mėšlo saugojimas. Kaip fermų darbuotojai išdraiko mėšlą aplink tvartus mažomis krūvelėmis, taip ir guli jis ten keletą mėnesių plaukamas lietaus, sniego, kepinamas saulės. Iš tokio mėšlo belieka tik šiaudai.

Kiek netvarkingai laikant mėšlą netenkama augalams reikalingų maisto medžiagų, gali-

pavyzdžiu. Netvarkingai suverstas į krūvą mėšlas per 4 mėnesius netenka apie 40 proc. azoto. Reiškia, iš 1000 tonų tokio mėšlo nustojama apie 4 tonas gryno azoto, o tai 10 tonų amonio sulfato. Sis nuostolis bus dar ryškesnis, jeigu pasakysime, kad 10 tonų amonio sulfato užtenka patręšti 70 ha pasėlių (150 kg į ha). Taip patręšus gaunama 2—3 centneriais didesnis derlius iš hektaro, negu netręšiant. Reiškia, šie 70 ha duotų apie 200 cent daugiau grūdų!

Be azoto žūsta ir kalis, fosforas. Siekiant išvengti nuostolių reikalinga išskirti nuolatinį žmogų atsakingą už teisingą mėšlo laikymą.

Nesant mėšlidžių, paltartina prie tvarto išlyginti aikštelę, jos grūdinių išplūkti moliu, o aplink įrengti pusės metro aukštumo pylimėlių. Aikštelės dugne paskleidžiamas nestoras durpių sluoksnis srutomis suger-

ti. Aikštelėse mėšlas kraunamas į krūvas 4 m pločio ir iki 2 m aukščio.

Kraunant mėšlą į krūvas jį reikia gerai suminti. Juo smarkiau jis suminamas, tuo mažiau jis kaista, mažiau nustojama azoto. Krūvą užbaigus, ji pridengiamas iš vidaus ir šonų durpių sluoksniu. Jei krūvoje silpnai sumintas mėšlas pradeda „degti“, ją reikia pakartotinai suslėgti arba aplaistyti srutomis.

Baigiami kūlimo darbai. Žiemos metu geras kelias ir daug laisvos darbo jėgos. Sias sąlygas reikia išnaudoti trąšų išvežimui į laukus. Durpėmis, mėšlui išvežti ir pūdiniams paruošti reikia sudaryti pastovias kolūkiečių grupes. Nuolatiniai žmonės įgyja patirtimo, didėja jų darbe našumas. Grupės sudaryti reikia jau dabar kiekvienoje brigadoje.

J. Paliokas

Stalino vardo kolūkio agronomas

TARPTAUTINĖ APŽVALGA
KOVOJE UŽ
NEPRIKLAUSOMYBĘ

Gruodžio 13 d. pasibaigusi Afrikos tautų konferencija vyko vieningos kovos prieš kolonializmą šūkiu. Daugiau kaip trys šimtai 28 Afrikos šalių politinių partijų ir visuomenės organizacijų delegatų buvo susirinkę Akroje—jaunos Ganos valstybės sostinėje, kur vyko konferencija. Jų kalbos aiškiai parodė, kad netoli ta diena, kai visas Afrikos žemynas išsivaduos iš svetimšalių pavergėjų valdymo.

Jau dabar Afrikos žemėje kuria naują gyvenimą devynios nepriklausomos šalys, kuriose gyvena 60 milijonų žmonių. Bet 140 milijonų afrikiečių dar gyvena kolonijinės vergovės sąlygomis. Afrikos patriotai reikalauja savo šalims nepriklausomybės. Norėdamos palaužti jų laisvę mylinčią dvasią, imperialistinės valstybės naudoja visas kolonizatorių arsenalo priemones. Kai kuriose šalyse, kaip, pavyzdžiui, Alžyre, jos kariauja kruviną karą prieš Afrikos tautas.

Bet nėra tokios jėgos, kuri galėtų sustabdyti daugelio milijonų afrikiečių žengimą į nepriklausomybę. Ir, kaip pareiškė konferencijos pirmininkas Kenijos delegatas T. Mboja, „klaušimas dabar yra ne tas, ar Afrika išsivaduos, ar ne, o tas, kada ir kaip“. Kaip tik šį klausimą ir svarstė Akroje Afrikos tautų pasiuntiniai. Jie vieningai priėmė nutarimus, kuo greičiau išvaduoti Afriką iš kolonializmo ir mobilizuoti pasaulio viešąją nuomonę Afrikos tautų kovai už nepriklausomybę remti.

Kartu su konferencija Akroje ir Kaire vyko ekonominė 33 Azijos ir Afrikos šalių konferencija. Ji priėmė svarbius nutarimus, kaip užmegzti ir plėsti ekonominį ir techninį bendradarbiavimą tarp Azijos ir Afrikos valstybių. Šie nutarimai turi padėti stiprinti ekonominę ir politinę šių valstybių nepriklausomybę, vystyti jų nacionalinę ekonomiką.

A. Šatilovas

IVAIRENYBĖS

PUIKUS KINŲ
GYDYTOJO
LAIMĖJIMAS

Kinų gydytojas Liu Da-fu sėkmingai atliko įdomų bandymą. Ligoniu, kuriam buvo sutraiškytas blauzdikaulis, pailgins grąžino sveikatą, pailgins kaulą gabalu karklo šakos. Pasigydyęs penkis mėnesius ir pailgėjęs, pacientas visiškai nebejaucia kojos skausmo ir jau gali vaikščioti su lazdele.

Agentūra Sinchua praneša apie nuostabios operacijos detales. Liu Da-fu pašalinio kaulo skeveldras ir nupiovė jo aplūžusius galus. Po to jis vietoj tos dalies, kurios trūko, įdėjo ką tik nupiautą nuo karklo vytelę. Ji tiksliai atitiko savo forma tą kaulo dalį, kurios trūko. Prieš tai nuo vytelės buvo nulupta žievė. Bandymas parodė, kad karklo vytelė visiškai suauga su gretimomis kaulo dalimis, o pati paskui palaipsniui rezorbuojasi. Kaip parodė rentgeno analizė, po kurio laiko medieną visiškai pakeitė standus kaulo audinio sluoksnis.

Dabar naująjį sulaužytą kaulų atkūrimo metodą tiria kelios Uchanio ligoninės.
(TASS-ELTA).

AUDINYS NEDEGA,
NEPERSLAMPA

Sis audinys nepraleidžia vandens ir savo patvarumu primena lininį brezentą. Net sudrėkęs, jis lieka elastingas. Tokį audinį šachtininkų specdrabužiams pradėjo gaminti

Rodnikų „Bolševiko“ melano kombinatas.

Ivanovo darbo apsaugos mokslinio tyrimo institutas paruošė ir kitokių specialių audinių. Pavyzdžiui, „Metalurgo“ audinys, prisisunkęs ypatingo cheminio skiedinio, neužsidega ir nerusena nuo didelės temperatūros. Iš jo pasiūtas kostiumas smarkiai atspindi karštį ir patikimai apsaugo organizmą nuo spindulinės šilumos.

Institutas paruošė universalių kostiumų miško kirtėjams, tinkamą naudoti visais metų laikais. Darbininkams, kurie degina šakas, specdrabužiai gaminami iš medvilninio audinio, persunkto dviem skiediniais, kurių vienas nepraleidžia vandens, o kitas apsaugo nuo ugnies.

Dabar instituto moksliniai bendradarbiai ruošia specialų audinį sielių plukdymo ir

miško medžiagų perkrovimo punkty darbininkams. Iš tokio audinio pasiūtas drabužis, nepraleis vandens. Be to, žmogus, su tokio kostiumu atsidūręs vandenyje, neskęs.
(TASS-ELTA).

Atmintinas koncertas

Jau seniai vilniečiai geru žodžiu, dainomis ir eilėmis paminėjo pagarsalėje taip skaniai besijuokė ir plojo, kaip per respublikinės meninių agitbrigadų apžiūros nugalėtojų koncertą. Tą vakarą čia pasirodė Alytaus, Vilkaviškio, Vievio rajonų kultūros namų, Kauno Tarpsąjunginio klubo, „Inkaro“ kombinato, Vilniaus „Aušros“ klubo ir Panevėžio rajono M. Melnikaitės vardo kolūkio meninės agitbrigados. Saviveiklininkai

geru žodžiu, dainomis ir eilėmis paminėjo pagarbos nusipelnčius darbo pirmūnus ir viešai išpliekė tinginius, veltėdžius, girtuoklius.

Po koncerto visiems apžiūros nugalėtojams buvo įteikti Lietuvos TSR Kultūros ministerijos ir Respublikinės profsąjungų tarybos diplomai, dovanos.

Kolūkių tarpe pirmąją vietą iškovojo M. Melnikaitės vardo saviveiklininkams buvo įteikta 60 kvadratinė metrų pliušo kultūros namams išpuošti. Alytaus agitmeninė brigada, geriausiai pasirodžiusi rajonų kultūros namų grupėje, gavo orkestro instrumentų komplektą.

Nuotraukoje: Panevėžio rajono M. Melnikaitės vardo kolūkio meninės agitbrigados trio. Akordeonu akompanuoja kolūkio kultūros namų menų vadovas B. Buda- vičius.
(ELTA).

L. OVALOVAS
Varinė saga
Romanas

(Tęsinys iš 147 numerio).
— Taip, atleidžia, reikšmingai pasakė Greneris. — Aš išskrisiu į Ispaniją, paskui į Portugaliją ir jau iš ten už vandenyno.

— Mes ten gausime viską, — patvirtino Jankovskaja. — Negalima susižavėti šia diena. Karą paliksime jaunuoliams. Profesoriumi Greneriumi negalima rizikuoti savo darbu. Už vandenyno jis turės laboratorijas, ligonines, gyvulius...

— Bet atleiskite, — pasakiau aš, — užjūrio valstybė juk kariauja su Vokietija.

— Nebūkite berniukas, — nutraukė mane Jankovskaja. — Kariauja kareiviai, o mokslininkams nėra sienų.

— Ir jus ten priims? — paklausiau aš.

— Manęs ten laukia, — atsakė Greneris.

— Mes nežinome, kokių būdu tai bus apiforminta, — pridūrė Jankovskaja. — Ar profesoriumi Grenerį paskelbs politiniu emigrantu, ar iki karo pabaigos bendrai nebus žinoma apie jo atvykimą, bet šis klausimas jau nuspręstas. Aš pasižiūrėju į Grenerį;

visa jo išvaizda buvo kažkaip panaši į žiurkės išvaizdą, jo bespalvių melsvų akių žvilgsnis buvo budrus, šiurkščiai gašlus.

— Kada gi jūs ruošiatės išvažiuoti? — paklausiau aš. — Už dviejų-trijų savaičių, — pareiškė Jankovskaja. — Ne vėliau.

— Bet juk netaip paprasta išvažiuoti, — pastebėjau aš. — Tai ne čemodaną sudėti: pas profesoriumi Grenerį laboratorijos, bendradarbiai, biblioteka...

— Viskas numatyta, — patenkintas pasakė Greneris. — Užjūryje aš gausiu institutą. Kas liečia bendradarbius, jų netruks.

Bet mane jaudino ir kitas klausimas, mors jis teisiogiai nebuvo surištas su mano reikalais.

— O kas bus... su vaikais? Paskutines dienas manęs nepaliko mintis dėl vaikų, kurie buvo Grenerio vasarna-myje.

— Su kokiais vaikais? — nustebė Greneris ir tuojau pat prisiminė: — A, su vaikais... Jais pasirūpins mūsų administracija, — abejingai atsakė jis. — Jie bus sugrąžinti ten, iš kur buvo paimti. Galų gale, aš neprisiėmiau sąryšyje su jais jokių įsipareigojimų.

Aš tylėjau. Buvo aišku, kas laukia šių vaikų.

— Gal būt, jūs dar pergalvosite ir pasiliksėte? — paklausiau aš, nors buvo visai aišku, kad viskas nuspręsta. — Vienok, — išdidžiai,

kaip jis labai mėgo, atsakė Greneris. — Istorijos mūza vilioja mane už vandenyno!

— Taip! — pakartojo Jankovskaja, nors kiekvienas jų galvojo apie save. — Mes nepriklausome patys sau.

Jie baigė gerti arbatą. — Taip, nuo šio laiko jūs pilnai priklausysite užjūrio valstybei, — pasakiau aš. — Man tiktai neaišku, kuo gi tai padės Vokietijos didingumui.

Greneris patraukė pečiaus. — Mokslas neturi ribų... — Jis pasižiūrėjo į laikrodį ir atsistojo. — Mano brangioji...

Jankovskaja irgi atsistojo. — Eikite! — įsakė ji savo būsimam vyrui. — Aš jus tuojau pavysiu.

Greneris ceremoniškai atsiveikino su manimi, aš palydėjau jį iki durų.

— Taip staigiai? — kreipiausi aš į Jankovskają, kada mes likome vieni. — Ką tai reiškia?

— Ach, Andriejau Semionovičiui, aš galvojau kitąp, — liūdnai atsakė ji. — Aš juk žinau, kiek daug jūs dirbote paskutiniu laiku. Kaip jūs galvojate, kam stengiasi Polmanas? Kodėl jis jūsų pasi-gailėjo? Kai tiktai jūs perduosite savo tinklą, jus nu-

siųs atgal į Rusiją. O aš, aš jau pavargau berizikuoda-ma...

Ji ištiesė man ranką, aš ją sulaikiau savoje.

— Mes dar pasimatysime? — paklausiau aš.

— Aišku!

— Jūs man skolinga, — priekaištavau aš. — Jūs ne-atvėrėte man visų paslapčių, surištų su mūsų pažintimi.

— Jūs jas sužinosite, — pažadėjo ji. — Taj dar ne paskutinis mūsų pasikalbėjimas. Ji susimąsčiusi pasižiūrėjo į mane.

— Pabučiuoti jus? Aš papurčiau galva.

Ji ištraukė savo ranką iš manosios.

— Kaip norite... — Jį peržengė slenkstį ir, neleidusi man išeiti ant laiptų, staigiu judesiu uždarė paskui save duris.

Aš nespėjau sugrįžti į valgomąjį, kaip prieš mane atsirado Zeleznovas.

— Ką visa tai reiškia? — nekantriai paklausė jis.

— Eilinė lyrinė scena, — pa-juokavau aš. — Ponia Jankovskaja išstojo vienoje savo repertuaro rolėje!

— Marta pasakė, kad jie išvažiuoja?

— Tikrai taip, — patvirtinau aš. — Pona Grenerį suviliojo už vandenyno kepti pyragai!

— Kokie ten pyragai? — nusiminęs atsiliepė Zeleznovas. — Dabar ne laikas juokauti!

(Bus daugiau).

Redaktorius
H. JURSYS

Laikykitės priešgaisrinio saugumo taisyklių įrengiant Naujųjų metų eglutę

Mokyklose, klubuose ir vaikų įstaigose eglutė vaikams gali būti įrengiama ne aukščiau kaip antrame aukšte esamoje patalpose, turinčiose ne mažiau kaip du atskirus išėjimus, ir tik Valstybinės priešgaisrinės priežiūros organų leidimu.

Praėjimai aplink eglutę ir išėjimai iš patalpos, kurioje eglutė pastatyta, turi būti laisvi.

Patalpoje, kurioje pastatyta eglutė, turi būti pirminės gaisro gesinimo priemonės (gesintuvai ir pan.).

Įrengiant Naujųjų metų eglutę, draudžiama:

- a) apšviesti ją žvakėmis, puošti vata, celiulloidiniais ir kitais lengvai įsiliupančiais žaislais;
- b) deginti patalpose fejerverką, bengališkas ugnis, naudoti papliauškas, o taip pat visai išjungti elektros šviesą;
- c) aprenginėti vaikus maskaradiniais vatos, marlės ir popieriaus drabužiais.

Kilus gaisrui, tuojau iššaukite priešgaisrinę apsaugą telefonu 01.

Zarasų laisvanoriška gaisrininkų draugija